

San Ġorġ Preca

kitba ta' Martin Formosa

Is-sena 2007 kienet sena speċjali għall-Knisja Maltija għaliex fiha sehh avveniment speċjali fejn Dun Ġorġ Preca ġie ddikjarat Qaddis. Dun Ġorġ twieled fil-Belt Valletta fit-12 ta' Frar 1880. Ġorġ attenda l-iskola tal-Liċeo u wara dahal fis-seminarju. Meta kien djaknu huwa marad serjament jinghad li bl-interċessjoni ta' San Ġużepp huwa fieq. Fit-22 ta' Diċembru 1906 ġie ordnat Saċerdot. Dun Ġorġ gharaf il-bżonn kbir li kien jeżisti ghat-tagħlim. Huwa kiteb regola bil-Latin sabiex jibghata lill-Papa ta' dak iż-żmien, San Piju X. Il-hsieb kien li jwaqqaf soċjetà ta' djakni permanenti halli jghinu lill-isqfijiet fil-formazzjoni nisranija permezz tat-tagħlim.

Imma Dun Ġorġ ta bidu għal hsieb tiegħu billi hu stess ifforma grupp ta' żgħażaġh biex dawn ikunu kapaci jgħallmu lil haddiehor. Sabiex jghinu f'din il-missjoni ġdida Dun Ġorġ għażel lil Ewġenju Borg li kien impjegat it-Tarzna. Gege sar l-ewwel Superjur Ġenerali tas-Sočjetà li twaqqfet minn Dun Ġorġ fl-1907 fil-Hamrun. Din is-Sočjetà tad-Duttrina Nisranija ġġib l-isem tal-motto tagħha, M.U.S.E.U.M li tfisser *Magister Utinam Sequator Evangelium Universus Mundus*. Bil-Malti il-motto jfisser **Mgħallem, mhux li kien li d-dinja kollha timxi wara l-Evangelju!**

Dun Ġorġ sab rezistenza għaliex għal dak iż-żmien kienet haġa ġdida li l-lajċi haddiema johorġu jgħallmu l-Kelma t'Alla lil lajċi ohrajn. Biss wara 25 sena l-Isqof ta' Malta approva r-Regola u s-Sočjetà tal-M.U.S.E.U.M. F'daqqa



wahda bdew jinfethu hafna djar tat-tagħlim minn xi superjuri barranin fil-kappella tas-Salvatur.¹

Minkejja l-kwistjoni li kien hawn bejn dawk li riedu t-Taljan jew l-Ingliz bhala lingwa, Dun Ġorġ għażel li jgħallem u jkteb bil-Malti għaliex huwa rraġuna li din kienet il-lingwa li tiftiehem mill-poplu. Dun Ġorġ ġie diversi drabi fil-Qrendi meta l-qasam kien f'numru 9, Triq il-Kurat Mizzi. Huwa kien idum bil-lezzjonijiet tiegħu mhux hażin u fl-aħhar kien jispicċa biex ibierek il-helu li kien jittqassam lit-tfal preżenti.² Fi Frar 1935 il-Qasam

tal-Qrendi organizza harġa għal madwar 50 tifel u dawn ittiedu lejn is-Salib ta' l-Għolja fis-Siġġiewi. Wara li waslu qamet maltempata tal-biża' b'xita qliel u hafna sajjetti. It-tfal stkennew kemm felhu madwar il-kappella tal-Lunzjata li hemm fil-qrib imma meta beda jidlam dawn telqu bil-mixi u għaddew minn hafna perikoli b'ilma gliegel li seta' ġarr lil xi hadd. F'daqqa wahda tfaċċaw tlett irġiel li bil-fanali f'idejhom urewhom it-triq u hadd ma' wegġa'. Meta s-Superjur Emmanuel Farrugia irrakkonta din l-istorja lil Dun Ġorġ dan qallu li dawk it-tlett irġiel ma kienu bdiewa xejn imma kienu San Mikiel, San Gabriel u San Rafael.³ Fl-10 ta' Novembru 1957 Dun Ġorġ ġie fil-Qrendi għal ftuġh tal-Qasam il-Ġdid tal-Qrendi li l-art tiegħu kienet inġhatat mill-Benefattur u wiehed mill-Fundaturi tac-Circolo Maria Assunta Raymond Ellul. Dun Ġorġ deher ferhan hafna f'dik l-okkażjoni u wara laqqa' lil kulhadd fil-bitha biex ikellem lill-membri u lit-tfal li attendew.⁴ Il-kariżma ta' Dun Ġorġ li jgħallem għadha hajja u l-vokazzjonijiet fis-Sočjetà tiegħu dejjem jixhdu dan. Fi żmienu, Dun Ġorġ innifsu bagħat sitt membri biex jevangelizzaw fl-Awstralja. Dun Ġorġ miet f'Santa Venera, fejn qatta' l-aħhar xhur ta' hajtu, fis-26 ta' Lulju 1962. Il-fdal tiegħu jinsab midfun fil-kripta tad-Dar Ġenerali tas-Sočjetà fil-Blata l-Bajda. Fid-9 ta' Mejju 2001 Dun Ġorġ ġie ddikjarat Beatu mill-Papa Ġwanni Pawlu II fuq il-Fosos tal-Furjana. Dun Ġorġ Preca ġie ddikjarat bhala l-ewwel Qaddis Malti mill-Papa Benedittu XVI f'ċelebrazzjoni nhar il-Hadd 3 ta' Ġunju fil-pjazza tal-Vatikan. Madwar 5,000 Malti u Maltija kienu preżenti. L-Arċisqof Mons. Pawlu Cremona, l-Arċisqof Emeritus Ġużeppi Mercieca u l-Isqof t'Għawdex Mario Grech kienu fost dawk li ċcelebraw fil-Quddiesia Pontifikali flimkien mal-Papa.



Il-Każin Santa Marija mżejjen fl-okkażjoni tat-3 ta' Ġunju 2007

¹ LUIGI PACE - Tifkirieta fil-M.U.S.E.U.M. tal-Qrendi 1929-2002, (2003), P.1

² *Ibid*, P.3

³ *Ibid*, P.4

⁴ SOĊJETÀ MUŻIKALI SANTA MARIJA - QRENDI, Festa 2001, Soċju tal-MUSEUM, P.99